

برنامه‌ریزی درمانی
برای ناتوانی‌های
رشدی و هوشی
براساس DSM-5

www.ketab.ir

سرشناسه: برگه‌ویس، دیوید ج. Berghuis, David J.

عنوان و نام پدیدآور: برنامه‌ریزی درمانی برای ناتوانی‌های رشدی و هوشی براساس DSM-5: راهنمای برنامه‌ریزی درمانی... / نویسنده دیوید جی. برگه‌ویس، کلی. اچ. سلاگرت و آرتور ای. یونگسما جونپور؛ مترجم سیدعلی صمدی؛ ویراستار ویدا افتاده.

مشخصات نشر: تهران: موسسه فرهنگی و هنری دیدگاه کاوش و سازندگی دکسا، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۳۱۷ ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۵۷۱-۰۰-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیا

یادداشت: عنوان اصلی: The intellectual and developmental disability treatment planner, with DSM-5 updates, 2015.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: کندذهنی -- درمان -- برنامه‌ریزی [Mental retardation -- Treatment -- Planning]

ناتوانی رشد -- درمان -- برنامه‌ریزی [Developmental disabilities -- Treatment -- Planning]

روان‌درمانی -- برنامه‌ریزی [Psychotherapy -- Planning]

شناسه افزوده: سلاگرت، کلی. اچ.

Slaggett, Kellye H

شناسه افزوده: جانگسما، آرتور ای. - م.

Jongsma, Arthur E

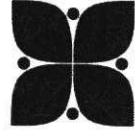
شناسه افزوده: صمدی، سیدعلی. ۱۳۴۳ -، مترجم

رده بندی کنگره: RC۵۷۰

رده بندی دیویی: ۶۱۶/۸۵۸۸

شماره کتابشناسی ملی: ۹۲۴۲۴۱۹

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیا

مؤسسه فرهنگی دکسا

برنامه‌ریزی درمانی برای ناتوانی‌های رشدی و هوشی براساس DSM-5
راهنمای برنامه‌ریزی درمانی [به روزرسانی شده براساس DSM-5-TR توسط مترجم]

نویسنده: دیوید جی. برگویس، کلی ایچ. سلاگرت و آرتور ای. یونگسما جونیور

مترجم: سید علی صمدی

ویراستار: ویدا افتاده

طراح جلد: پرویز بیانی

صفحه‌آرا: سیده سمانه حسن‌زاده

نوبت چاپ: اول، ۱۴۰۲

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۲۵۰,۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۵۵۷۱-۰۰-۶

مؤسسه فرهنگی دیدگاه کاوش و سازندگی (دکسا)

نشانی: ایران، تهران، صندوق پستی ۱۴۶۵۵۹۴۳

Email: publication@doxa-v.org

تلفن: ۰۲۱۵۴۹۳۲۲۲۲

 doxa_vision

www.doxa-v.org

فهرست

۱	مقدمه مترجم
۳	مقدمه به روز شده مترجم
۷	پیشگفتار
۱۱	مقدمه
۲۳	مهارت‌های مربوط به زندگی روزمره (ای دی ال)
۳۵	خشم
۴۷	اضطراب
۵۷	وابستگی (به مواد) شیمیایی
۶۹	فروپاشی شناختی / هیجانی
۸۱	دسترسی اجتماعی
۸۷	مهارت‌های ایمنی اجتماعی
۹۳	مهارت‌های آشپزی / خانه‌داری
۱۰۳	افسردگی
۱۱۳	اختلال در خوردن
۱۲۱	بی‌اختیاری ادرار / مدفوع
۱۲۹	تعارض خانوادگی
۱۴۱	مهارت‌های مالی / خرید کردن
۱۴۹	مهارت‌های ایمنی خانگی

۱۵۵	گرفتاری قانونی
۱۶۷	وضعیت پزشکی
۱۷۹	مدیریت دارودرمانی
۱۸۷	مهارت‌های ایمنی شخصی
۱۹۳	سوءاستفاده جسمانی/هیجانی/جنسی
۲۰۵	روان‌پریشی
۲۱۳	فعالیت‌های تفریحی/اوقات فراغت
۲۲۳	انتخاب محل اقامت
۲۳۳	تصمیم‌گیری و حق تعیین سرنوشت برای خود
۲۴۷	رفتارهای نامناسب جنسی
۲۵۵	اختلال خواب
۲۶۱	مهارت‌های اجتماعی
۲۶۹	اختلال حرکت‌های قالبی
۲۷۷	اشتغال حمایت‌شده
۲۸۷	پیوست آ
۲۹۶	پیوست ب
۳۰۳	پیوست پ
۳۰۵	کتاب‌شناسی

مقدمه مترجم

سری کتاب‌های یونگسما را در نمایشگاه‌های بین‌المللی کتاب یکی از اردیبهشت‌های اوایل دهه هشتاد شمسی دیدم. نخستین کتابی که از این سری گرفتم کتابی درباره برنامه‌ریزی برای بیماری‌های شدید و مزمن روانی بود. چاپ سال ۲۰۰۰، یعنی چیزی بیش از بیست سال پیش. می‌دانستم این حیطه خیلی وسیع‌تر و عمومی‌تر از آن است که به من کم‌تجربه، که به تازگی مسئولیتی در یک مرکز بزرگ‌سالان دارای ناتوانی رشدی و هوشی در تهران گرفته بودم، کمک کند. کتاب با حجم کم و جلد کاغذی به شدت گران بود و یک فلاپی دیسکت هم در پاکتی پلاستیکی به پشت جلد کتاب چسبانده شده بود. کتاب را گرفتم، ولی دیدم که برای استفاده از فلاپی دیسکت باید برنامه‌ای از ابتدا خریداری شود و این دیسکت در اصل برای به‌روزرسانی و اجازه استفاده از برنامه اصلی است و بخشی از هزینه‌های بسیار بالای کتاب مربوط به همان اجازه استفاده از نرم‌افزاری بود که من نداشتم! پیشینه تکنولوژی آموزشی‌ام و آشنایی با تحلیل تکلیف و تعیین اهداف کلی و رفتاری، همچنین دیدگاه جزءنگر شخصی‌ام، همیشه به من یاری رسانده‌اند تا از موضوعاتی در این زمینه سر در بیاورم. متوجه شدم که کتاب در اصل راهنمایی برای حل مشکلی است که من هم به‌نحوی با آن در کلینیکی که کار می‌کردم دست به‌گریبان بودم؛ یعنی نداشتن هدفی مشخص و عینی برای انجام کارها و ارائه خدمات و در نتیجه مشخص نبودن مداخله‌ها، زمان شروع و اتمام مداخله‌ها و فقدان شیوه‌هایی عینی و قابل توافق برای تعیین میزان اثربخشی آن‌ها. بعدها که فرصت انجام کار و کسب تجربه بیش‌تری یافتم متوجه ابعاد بیش‌تری از اهمیت این کتاب و دیدگاه پشت آن شدم؛ یعنی هر بار به بخشی از کارایی و اهمیت وجود آن در روند درمان پی می‌بردم. این کتاب ضرورتی بزرگ است برای تمامی کسانی که در زمینه برنامه‌های مربوط به بهداشت و سلامت روان کار می‌کنند. قطعاً انتظار ندارم افرادی که تجربه بالینی ندارند و به اصطلاح «نظری» کار کرده‌اند، اهمیت این برنامه را درک کنند اما با اطمینان بر این باورم که هر فردی که در جامعه ما به عنوان روان‌شناس، روان‌پزشک، متخصص زمینه‌های توانبخشی و سلامت کار کرده باشد حسرت فقدان چنین چارچوبی را تجربه کرده است. به‌ویژه زمانی که قضاوت در مورد اثربخشی تلاش‌ها و مداخلات به افرادی سپرده می‌شود که اداری و سازمانی هستند و تجربه بالینی ندارند. در این زمان کسانی را که در پی مشاهده و لمس برون‌دادهای عینی هستند می‌توان با استفاده از راهکارهای این کتاب قانع کرد.

شاید این مشکلات در جوامع دیگر نیز به نحوی وجود داشته‌اند که آنان برای رفعشان چنین ابتکارهایی به خرج داده‌اند. در هر حال من شخصاً از این دیدگاه در تمامی برنامه‌های ارائه خدمات آموزشی و توانبخشی از بازی درمانی گرفته تا ارزیابی‌های تشخیصی و مداخله‌ای در حیطه کار با افراد دارای اتیسم و همچنین تربیت و آموزش متخصصان در این زمینه استفاده می‌کنم.

این کتاب برای وفاداری به فرد یا افرادی که مؤلف آن بوده‌اند و حفظ اصالت دیدگاه ارائه‌شده، بدون تفسیر و برداشتی از آن، به شکل متن اصلی و در قالب ترجمه ارائه می‌شود، اما برای پاسخ‌دهی به برنامه‌های آموزشی و توانبخشی از دیدگاه کیفی نیز نیازمند چارچوبی هستیم که این کتاب و دیگر کتاب‌های چاپ‌شده از این مجموعه آن را تحت پوشش قرار نمی‌دهد؛ بنابراین، کتابی در این زمینه نگاشته‌ام که امیدوارم به‌زودی فرصت چاپ و انتشار آن را پیدا کنم. در آنجا سعی کرده‌ام با استفاده از تجارب خود، برنامه‌های مختلف آموزشی و توانبخشی را در دو دیدگاه کمی و کیفی توضیح دهم و در هر بخش مثال‌ها و راهکارهای مختلفی ارائه کنم. همچنین در سال ۱۳۹۳، به درخواست سازمان بهزیستی، کتابچه‌ای برگرفته از این دیدگاه را برای درمانگران فعال در زمینه اختلالات طیف اتیسم منتشر کردم که در سطحی محدود و در مراکز اتیسم تحت نظارت بهزیستی پخش شد. نمی‌دانم حقدور مورد استفاده قرار گرفت، اما می‌دانم که لازم است در این زمینه کارهای بیش‌تری انجام دهیم. باید با استفاده از شیوه‌های مشخص برنامه‌های مداخله‌ای خود را عینی‌تر و قابل استنادتر کنیم تا از این راه گامی در راستای پیشرفت و اعتلای برنامه‌های مربوط به سلامت و بهداشت روان برداریم. یونگسما و همکارانش کتاب‌های متعددی از این سری از برنامه‌های درمانی تألیف کرده‌اند و من با توجه به زمینه کاری‌ام تاکنون هشت جلد از این سری را تهیه کرده‌ام، اما تصور می‌کنم برای گروهی که با افراد دارای ناتوانی‌های رشدی و هوشی کار می‌کنند این کتاب کاربردی‌تر از دیگر کتاب‌ها باشد.

به امید موفقیت

سید علی صمدی

متخصص اختلالات رشدی و هوشی انستیتوی

تحقیقات سلامت و پرستاری دانشگاه آلستر

شهریور ۱۳۹۹